

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: «Στον κήπο με τα φυτά του Μουσείου»

*Υλικό για προαιρετική ενασχόληση των
μαθητών πριν και μετά την επίσκεψη στο
Μουσείο Ακρόπολης.*

Κατά την επίσκεψη της σχολικής σας ομάδας στο Μουσείο Ακρόπολης, οι μαθητές θα γνωρίσουν τη σχέση του ανθρώπου με τα φυτά στην αρχαιότητα και σήμερα, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί κανείς να μάθει γι' αυτή με αφετηρία τα αντικείμενα και με την επαφή με έναν αρχαιολόγο. Η σύντομη προετοιμασία των μαθητών πριν από την επίσκεψη στο Μουσείο μπορεί να κάνει την εμπειρία αυτού του προγράμματος ακόμη πιο εποικοδομητική.

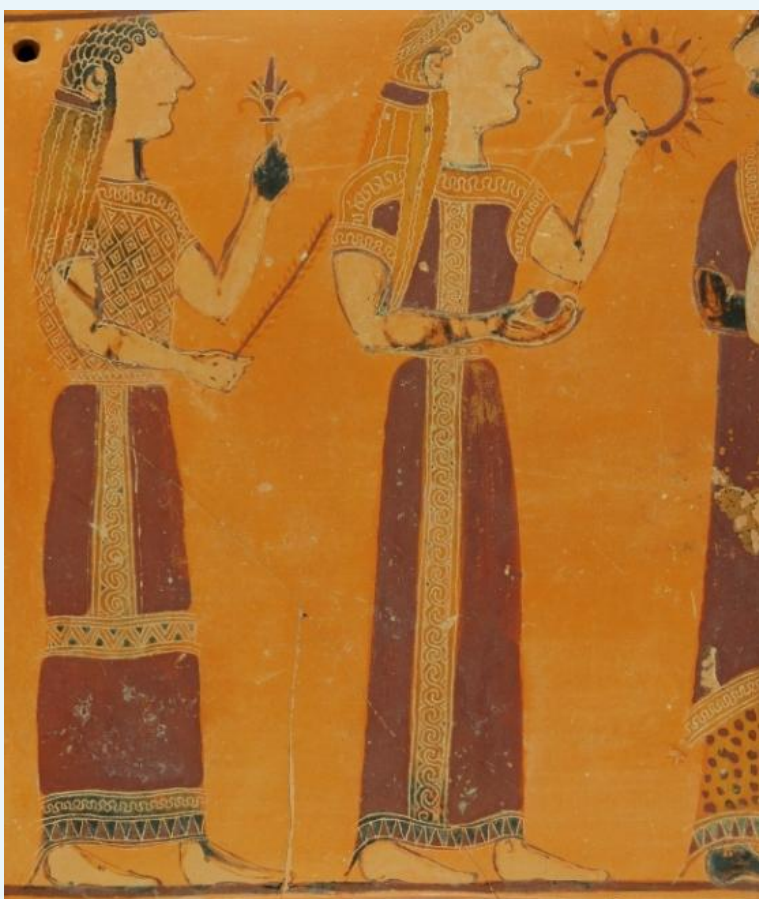
Δείξτε την παρακάτω εικόνα ενός εκθέματος του Μουσείου στους μαθητές σας. Ενθαρρύνετέ τους να την παρατηρήσουν πολύ προσεκτικά και επανειλημμένα. Ξεκινήστε συζήτηση γι' αυτή λαμβάνοντας υπόψη τις ερωτήσεις για τους μαθητές που αναφέρονται στη συνέχεια.

Μετά από την επίσκεψή σας στο Μουσείο μπορείτε να προτείνετε στους μαθητές σας τη συνέχιση της κριτικής και δημιουργικής ενασχόλησης με το ίδιο θέμα με βάση το παρακάτω υλικό, ενισχύοντας μ' αυτό τον τρόπο τα οφέλη από την εμπειρία του προγράμματος.

Υλικό για προαιρετική προετοιμασία των μαθητών στην τάξη :

- Δείτε την εικόνα του εκθέματος (ή στην ιστοσελίδα του Μουσείου με zoom:

<http://www.theacropolismuseum.gr/el/content/iero-tis-nymfis>

- Ερωτήσεις για τους μαθητές:

- * Παρατηρήστε προσεκτικά την εικόνα. Μπορείτε να την αναρτήσετε στη σχολική αίθουσα για μία εβδομάδα, ώστε να σας γίνει οικεία και να ανακαλύπτετε σταδιακά τις λεπτομέρειές της. Εικονίζει έναν πήλινο ζωγραφιστό πίνακα του 570 π.Χ. περίπου, που βρέθηκε στο ιερό της Νύμφης, θεότητας που προστάτευε το γάμο στην αρχαία Αθήνα. Ήταν δώρο κάποιου αρχαίου πιστού, πιθανόν κρεμασμένο κάποτε από δέντρο ή καρφωμένο σε τοίχο, όπως δείχνει το μικρό άνοιγμα στο πάνω αριστερό μέρος του πίνακα.
- * Πώς πιστεύετε ότι σχετίζεται το έργο και η παράστασή του με τα φυτά και τη σχέση τους με τους ανθρώπους της εποχής;

- Υλικό για τον εκπαιδευτικό:

Αναθηματικός ζωγραφιστός πίνακας, Μουσείο Ακρόπολης αρ. ευρ. ΝΑ 1957 Ακ 2

Υλικό: πήλός.

Χρονολόγηση: περίπου το 570 π.Χ.

Περιγραφή: πομπή τριών γυναικών, οι δύο πρώτες από τις οποίες κρατούν αντικείμενα που σχετίζονται με φυτά. Η πρώτη από τα αριστερά κρατά κλαδί και άνθος λωτού, ενώ η δεύτερη στεφάνι και άγνωστο καρπό. Πιθανώς εικονίζονται οι τρεις κόρες του πρώτου βασιλιά της Αθήνας, του Κέκροπα. Οι τρεις κόρες, η Πάνδροσος, η Έρση και η Αγλαυρος, ήταν προσωποποιήσεις της υγρασίας της γης.

Αρχική χρήση: ο πίνακας ήταν ανάθημα στο υπαίθριο ιερό της Νύμφης στη νότια πλαγιά της Ακρόπολης. Η Νύμφη ήταν μία από τις προστάτιδες του γάμου στην αρχαία Αθήνα. Η θέση στην οποία ήταν τοποθετημένος στο ιερό είναι άγνωστη, ωστόσο η οπή που σώζεται στο άνω αριστερό άκρο του έργου φανερώνει ότι προοριζόταν για ανάρτηση από κάποιο δέντρο ή σε κάποιο τοίχο, όπως συμβαίνει συνήθως με παρόμοιους αναθηματικούς πίνακες.

Η σχέση του έργου με τα φυτά: Το έργο σχετίζεται με τα φυτά με ποικίλους τρόπους:

- * Για την κατασκευή ενός πήλινου έργου χρειάζεται καύσιμη ύλη για τη λειτουργία του κεραμικού κλιβάνου.
- * Τέτοιοι πίνακες με οπές ανάρτησης πιθανότατα ήταν κρεμασμένοι από δέντρα μέσα στα ιερά των θεών όπου είχαν ανατεθεί.
- * Οι γυναίκες που εικονίζονται κρατούν φυτά.
- * Οι γυναίκες αυτές μπορεί να είναι οι κόρες του Κέκροπα που ήταν προσωποποιήσεις της υγρασίας της γης που σχετίζεται με την ανάπτυξη των φυτών.
- * Η παράσταση εικονίζει εντυπωσιακά διακοσμημένα ενδύματα. Ορισμένα από τα ενδύματα της αρχαιότητας είχαν ως πρώτη ύλη φυτά, αφού για την κατασκευή πολλών νημάτων χρησιμοποιήθηκε λινάρι και για κάποιες από τις βαφές τους, ύλες φυτικής προέλευσης, όπως αυτή που προέρχεται από τον κρόκο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Δ. Παντερμαλής κ.α., *Μουσείο Ακρόπολης, οδηγός* (Αθήνα 2015), 48-61

Για το ιερό της νύμφης βλέπε επίσης: <http://www.theacropolismuseum.gr/el/content/ta-iera>,

<http://www.theacropolismuseum.gr/el/content/iero-tis-nymfis>

Υλικό για προαιρετική αξιοποίηση της εμπειρίας του προγράμματος

Προτείνετε τις παρακάτω δράσεις για μαθητές νηπιαγωγείου και Α'-Β' δημοτικού:

- * Μέσα στο Μουσείο αναγνωρίσατε πολλά φυτά παρατηρώντας όμορφα αντικείμενα, ακούσατε ιστορίες και δημιουργήσατε έναν όμορφο κήπο με φυτά του Μουσείου.
- * Παρατηρήστε την τάξη σας. Μπορείτε να αναγνωρίσετε φυτά στα αντικείμενα γύρω σας;
- * Σκεφτείτε τη σχέση των ανθρώπων με τα φυτά στη σημερινή εποχή. Πώς χρησιμοποιούμε τα φυτά καθημερινά στη ζωή μας;
- * Μπορείτε να δημιουργήσετε με την ομάδα σας έναν όμορφο κήπο στο σχολείο σας φυτεύοντας φυτά που γνωρίσατε στο Μουσείο!
- * Μπορείτε να επισκεφτείτε και χώρους διαφορετικούς από το Μουσείο της Ακρόπολης, να συζητήσετε με ανθρώπους διαφορετικών επαγγελμάτων από τους αρχαιολόγους και να μάθετε περισσότερα για τα φυτά και τη σχέση τους με τους ανθρώπους.

Θα χαρούμε πολύ να μοιραστείτε μαζί μας τα αποτελέσματα της δράσης σας στο:

learning@theacropolismuseum.gr.

Υλικό για προαιρετική αξιοποίηση της εμπειρίας του προγράμματος

-Πρόταση προς τους μαθητές Γ' δημοτικού- Γ' λυκείου I:

Μετά την εμπειρία σας στο Μουσείο Ακρόπολης:

- * Εργαστείτε σε ομάδες.
- * Επιλέξτε με την ομάδα σας ένα φυτό που σας προκαλεί εντύπωση και επικεντρωθείτε σε αυτό.
- * Ενημερωθείτε για τα χαρακτηριστικά του, το περιβάλλον και τον τρόπο της ανάπτυξής του.
- * Αν θέλετε μπορείτε να ερευνήσετε την ιστορία της παρουσίας του στη χώρα όπου απαντά και την πιθανή σχέση του με τους ανθρώπους σε παρελθοντικές εποχές.
- * Ερευνήστε το ρόλο που παίζει το φυτό της επιλογής σας στη ζωή των σημερινών ανθρώπων στην Ελλάδα ή/και αλλού. Αναζητήστε πληροφορίες για την πιθανή σημασία του στη διατροφή, στην τέχνη, στην οικονομία, στο εμπόριο, στην ιατρική, στην αρωματοποιία και σε άλλους τομείς της ζωής των ανθρώπων.
- * Μπορείτε να επισκεφτείτε και χώρους διαφορετικούς από το Μουσείο της Ακρόπολης, να συζητήσετε με ανθρώπους διαφορετικών επαγγελμάτων από τους αρχαιολόγους και να μάθετε περισσότερα για το φυτό που σας ενδιαφέρει.
- * Έχετε τη δυνατότητα να ζητήσετε τη βοήθεια των αρχαιολόγων του Μουσείου Ακρόπολης στέλνοντας το μήνυμά σας στο learning@theacropolismuseum.gr
- * Μετά το τέλος της εργασίας σας παρουσιάστε τα αποτελέσματα της έρευνάς σας στις υπόλοιπες ομάδες. Συζητήστε όλοι μαζί για τη θέση των φυτών στη ζωή των ανθρώπων.

Θα χαρούμε πολύ να μοιραστείτε μαζί μας τα αποτελέσματα της δράσης σας στο:

learning@theacropolismuseum.gr

Υλικό για προαιρετική αξιοποίηση της εμπειρίας του προγράμματος

-Πρόταση προς τους μαθητές Γ' δημοτικού- Γ' λυκείου 2:

Μετά την εμπειρία σας στο Μουσείο Ακρόπολης:

- * Εργαστείτε όλοι μαζί. Μπορείτε να χωριστείτε σε ομάδες και η κάθε ομάδα να αναλάβει μια πολύ συγκεκριμένη αρμοδιότητα. Για το τελικό αποτέλεσμα οι ομάδες θα πρέπει να συνεργαστούν.
- * Ερευνήστε τη σημασία που έχουν τα φυτά στη ζωή των ανθρώπων σήμερα στον τόπο σας.
- * Πού θα αναζητήσετε πηγές πληροφοριών;
- * Σε ποιους τομείς της ζωής των ανθρώπων της περιοχής σας συναντάτε φυτά και ποια είναι αυτά;
- * Τα φυτά που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι σήμερα στον τόπο σας προέρχονται μόνο από τον τόπο αυτό;
- * Μπορείτε να επισκεφτείτε και χώρους διαφορετικούς από το Μουσείο της Ακρόπολης, να συζητήσετε με ανθρώπους διαφορετικών επαγγελμάτων από τους αρχαιολόγους και να μάθετε περισσότερα για τα φυτά που σας ενδιαφέρουν.
- * Έχετε τη δυνατότητα να ζητήσετε τη βοήθεια των αρχαιολόγων του Μουσείου Ακρόπολης στέλνοντας το μήνυμά σας στο learning@theacropolismuseum.gr
- * Μπορείτε να ενισχύσετε τη σχέση σας και αυτή των ανθρώπων της περιοχής σας με τα φυτά, δημιουργώντας έναν κήπο στην περιοχή του σχολείου σας ή αλλού (σε εσωτερικό χώρο, σε ταράτσα, σε αυλή κλπ). Μπορείτε να φυτέψετε φυτά που αναγνωρίσατε μέσα στο Μουσείο της Ακρόπολης.

Θα χαρούμε πολύ να μοιραστείτε μαζί μας τα αποτελέσματα της δράσης σας στο: learning@theacropolismuseum.gr